

۱۷۴۷

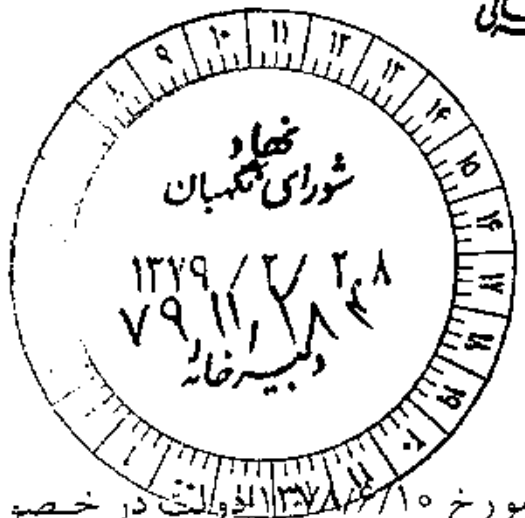
جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی
دفتر رئیس

شماره ۳۸۱۱ - ۱۰

تاریخ ۱۳۷۹ / ۲ / ۲۸

پیوست

بتعمین

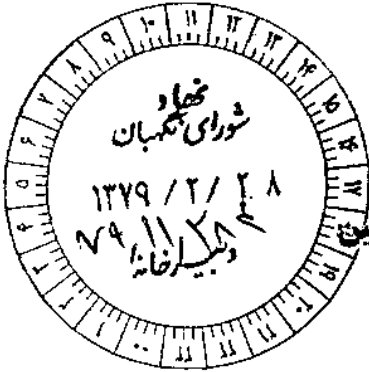
شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۱۹۹۳۳/۳۰۸۵۰ مورخ ۱۳۷۸/۱۰/۱۰ اولت در خصوص موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری یمن که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۹/۲/۲۵ مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده است در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری
رئیس مجلس شورای اسلامی
۱۳۷۹

بِسْمِ اللَّهِ

لایحه موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری یمن

ماده واحده - موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری یمن مشتمل بر یک مقدمه و (۱۴) ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری یمن

مقدمه:

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری یمن که از این پس "طرفهای متعاقد" نامیده می شوند؛ با علاقه مندی به تحکیم همکاری اقتصادی بین دو کشور در راستای منافع هر دو دولت؛

با هدف ایجاد و حفظ شرایط مساعد برای سرمایه گذار بهای سرمایه گذاران یک طرف متعاقد در قلمرو طرف متعاقد دیگر؛

با تشخیص این که تشویق و حمایت دوجانبه سرمایه گذاریها براساس قوانین و مقررات سرمایه گذاری مورد اجراء در هر طرف متعاقد، و این موافقتنامه، به ایجاد سرمایه گذار بهای مشترک که موجبات رفاه و رونق هر دو طرف متعاقد را فراهم می نماید، کمک خواهد کرد؛

به شرح زیر توافق نمودند:

بیتعالی

ماده ۱ - تعاریف:

از نظر این موافقتنامه:

۱ - اصطلاح "سرمایه گذاری" عبارت از هر نوع مال یا دارائی می باشد که پس از لازم الاجراء شدن این موافقتنامه توسط سرمایه گذار (سرمایه گذاران) یک طرف متعاقد در قلمرو طرف متعاقد دیگر سرمایه گذاری شده و توسط طرف متعاقد میزبان به عنوان "سرمایه گذاری" بر طبق قوانین و مقررات وی پذیرفته و به وسیله گواهی سرمایه گذاری تأیید شده باشد.

اصطلاح سرمایه گذاری به ویژه شامل موارد ذیل می گردد ولی منحصر به آنها نمی باشد:

الف - اموال منقول و غیر منقول و حقوق مربوط به آنها؛

ب - سهام یا هر نوع مشارکت در پروژه های سرمایه گذاری و حقوق مربوط به آنها؛
پ - اعتبار نسبت به مبالغ پولی یا هرگونه حقوق خدماتی دارای ارزش اقتصادی که مرتبط با یک سرمایه گذاری باشد و نیز عوایدی که مجدداً سرمایه گذاری شده باشد؛

ت - علائم تجاری بازرگانی، حق اختراع، طرحهای صنعتی و سایر حقوق مالکیت صنعتی و معنوی، دانش فنی، اسرار تجاری، اسامی تجاری و حسن شهرت و اعتبار تجاری مربوط به سرمایه گذاری؛

ث - هرگونه افزایش در ارزش سرمایه گذاری اولیه؛

ج - حق اکتشاف، استخراج یا بهره برداری از منابع طبیعی و نیز دیگر حقوق کسبی اعطاء شده به وسیله قانون، قرارداد، یا تصمیم قانونی مراجع ذی صلاح.

۲ - اصطلاح "سرمایه گذار" در ارتباط با هر یک از طرفهای متعاقد به:

الف - اشخاص حقیقی که به موجب قوانین همان طرف متعاقد، اتباع طرف متعاقد مذکور به شمار آیند؛

بیت

ب - اشخاص حقوقی که به طور قانونی در قلمرو همان طرف متعاقد تأسیس شده و اکثریت سرمایه آن متعلق به شخص یا اشخاص حقیقی یا حقوقی همان طرف بوده و مقر و فعالیت اقتصادی حقیقی ایشان بدون توجه به شکل قانونی آنها در قلمرو همان طرف متعاقد قرار گرفته باشد؛
اطلاق می‌گردد.

۳ - اصطلاح "عواید" به معنای مبالغ پولی (یا معادل آن، به صورت کالا یا خدمات) است که به طور قانونی از یک سرمایه‌گذاری حاصل گردیده و بخصوص، اما نه منحصرأ، شامل سود، سود سهام، حق الامتیاز و کارمزد می‌باشد.

۴ - اصطلاح "گواهی سرمایه‌گذاری" به معنی مجوز صادره به وسیله مقامهای ذیصلاح یک طرف متعاقد برای سرمایه‌گذار طرف متعاقد دیگر در مورد یک سرمایه‌گذاری می‌باشد که نشان می‌دهد سرمایه‌گذاری مذکور طبق قوانین و مقررات طرف میزبان تصویب شده است. گواهی سرمایه‌گذاری می‌تواند برخی شرایطی را که براساس آن به سرمایه‌گذاری مجوز داده شده است، تعیین نماید.

مقامهای ذیصلاح دو طرف متعاقد برای صدور گواهی سرمایه‌گذاری به شرح ذیل می‌باشند:

۱ - در جمهوری اسلامی ایران:

- سازمان سرمایه‌گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران.

- ایران - تهران - میدان ۱۵ خرداد

۲ - در جمهوری یمن:

- مقام دولتی سرمایه‌گذاری

- یمن - صنعا - خیابان القدس ۲۶۰

۵ - اصطلاح "قلمرو"، از نظر جمهوری اسلامی ایران به معنای:

مناطق است که تحت حاکمیت یا صلاحیت جمهوری اسلامی ایران باشد و شامل

بسمه تعالی

مناطق دریائی آن نیز می شود.

از نظر جمهوری یمن به معنای:

قلمرو جمهوری یمن که تحت حاکمیت آن کشور قرار دارد از جمله جزایر و دریای سرزمینی و منطقه اقتصادی انحصاری و همچنین فلات قاره و سایر مناطق دریائی که آن کشور طبق حقوق بین الملل بر آنها حاکمیت یا صلاحیت اعمال کند.

ماده ۲ - تشویق سرمایه گذاری ها:

- ۱- هر طرف متعاقد مبادرت به تشویق و ایجاد شرایط مناسب برای اتباع خود جهت سرمایه گذاری در قلمرو طرف متعاقد دیگر خواهد نمود.
- ۲- هر طرف متعاقد مبادرت به تشویق و ایجاد شرایط مناسب برای اتباع طرف متعاقد دیگر جهت سرمایه گذاری در قلمرو خود خواهد نمود.

ماده ۳ - حمایت از سرمایه گذارها:

دو طرف متعاقد همواره نسبت به سرمایه گذاری های سرمایه گذاران طرف متعاقد دیگر رفتار منصفانه و عادلانه را تضمین خواهند کرد. دو طرف متعاقد تضمین خواهند نمود که مدیریت، نگهداری، استفاده، تغییر شکل، بهره مندی یا واگذاری سرمایه گذاری هائی که در قلمرو آنها به وسیله سرمایه گذاران طرف متعاقد دیگر انجام شده است و نیز شرکتها و مؤسسه هائی که این سرمایه گذاری ها را انجام داده اند، به هیچ وجه مشمول اقدامات غیر قابل توجیه یا تبعیض آمیز قرار نخواهند گرفت.

ماده ۴ - گواهی سرمایه گذاری:

- ۱- هر طرف متعاقد برای سرمایه گذاران طرف متعاقد دیگر در قلمرو خود براساس

به تعالی

قوانین و مقررات خود گواهی سرمایه گذاری صادر خواهد نمود.

۲- هرگاه یک طرف متعاقد برای یک سرمایه گذاری در قلمرو خود گواهی سرمایه گذاری صادر نماید، کلیه مجوزهای لازم را نیز جهت تحقق عملی چنین سرمایه گذاری اعطاء خواهد کرد.

ماده ۵- رفتار ملی و رفتار کامله الوداد:

۱- هر دو طرف متعاقد، سرمایه گذاری های انجام شده توسط سرمایه گذاران طرف متعاقد دیگر و عواید مربوط به این سرمایه گذاری ها را مورد حمایت کامل قانونی و رفتار منصفانه، به نحوی که از رفتار اعمال شده نسبت به سرمایه گذاری های اتباع خود یا سرمایه گذاران کشور ثالث و عواید مربوط به این سرمایه گذاری ها، نامساعدتر نباشد، قرار خواهند داد.

۲- چنانچه یکی از طرفهای متعاقد به موجب عضویت در اتحادیه اقتصادی یا گمرکی، بازار مشترک، منطقه آزاد تجاری، موافقتنامه منطقه ای یا زیر منطقه ای، موافقتنامه اقتصادی چند جانبه بین المللی، یا موافقتنامه های امضاء شده در خصوص اجتناب از اخذ مالیات مضاعف یا تسهیل معاملات مرزی، به سرمایه گذاران هر کشور ثالثی مزایا یا حقوق ویژه ای اعطاء کند، ملزم به اعطای چنین مزایایی به سرمایه گذاران طرف متعاقد دیگر نخواهد بود.

ماده ۶- ملی کردن و سلب مالکیت:

۱- سرمایه گذاری های سرمایه گذاران یک طرف متعاقد، توسط طرف متعاقد دیگر نباید مورد سلب مالکیت، ملی کردن یا مشمول تدابیری، مستقیم یا غیر مستقیم، یا تأثیرات مشابه قرار بگیرد، مگر اینکه برای یک مقصود عمومی، به روشی غیر تبعیض آمیز و در مقابل پرداخت سریع و منصفانه خسارت، بر طبق موازین قانونی و بدون تأخیر بی دلیل باشد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۳۸۱۱

تاریخ ۲۸ / ۲ / ۱۳۷۹

پیوست

بیت

۲- خسارت منصفانه بر مبنای ارزش واقعی بازار، درست قبل از اعلام تصمیم به ملی کردن یا سلب مالکیت یا آگاه ساختن عموم از آن (هرکدام زودتر باشند) تعیین خواهد شد.

ماده ۷ - غرامت خسارات یا زیانها:

چنانچه سرمایه گذار هر یک از طرفهای متعاقد در مورد سرمایه گذاری خود در قلمرو طرف متعاقد دیگر به علت انقلاب، جنگ یا هرگونه درگیری مسلحانه، حالت اضطراری، کشمکشهای داخلی، شورش یا حوادثی مشابه دچار زیان یا خسارت گردد، طرف متعاقدی که سرمایه گذاری در آن انجام شده است به سرمایه گذار مزبور، غرامت زیانها یا خسارتهای مزبور را که نامساعدتر از غرامت سرمایه گذاران خود یا سرمایه گذاران هر کشور ثالثی نباشد، (هرکدام مساعدتر باشد)، پرداخت خواهد کرد.

ماده ۸ - برگشت سرمایه و انتقال:

۱- هر طرف متعاقد به سرمایه گذاران طرف متعاقد دیگر اجازه خواهد داد موارد زیر را به خارج از کشور بدون تأخیر بی دلیل، به ارز قابل تبدیل، و با رعایت قوانین و مقررات جاری سرمایه گذاری انتقال دهند.

الف - سرمایه های سرمایه گذاری شده از جمله عوایدی که به منظور حفظ و افزایش سرمایه گذاری، مجدداً سرمایه گذاری شده باشند؛

ب - عواید ناخالص؛

پ - درآمد ناشی از فروش یا تصفیه تمامی یا بخشی از سرمایه گذاری؛

ت - مبالغ بازپرداخت وامهای مرتبط با سرمایه گذاری و پرداخت هزینه های مالی آن؛

ث - جبران خسارت بر طبق مواد (۶) و (۷) و پرداخت های ناشی از اختلاف مربوط

به سرمایه گذاری؛

ج - پاداش و فوق العاده های پرداختی به اتباع طرف متعاقد دیگر برای کار و خدمات

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۳۸۱۱

تاریخ ۲۰۸ / ۴ / ۱۳۷۹

پیوست

بسمه تعالی

مربوط به سرمایه گذاری انجام شده در قلمرو طرف متعاقد میزبان. مبلغ و چگونگی پرداخت توسط قوانین و مقررات ملی حاکم در کشور اخیرالذکر تعیین میشود.

۲- بدون محدود نمودن حیطة شمول ماده (۵) این موافقتنامه، طرفهای متعاقد در مورد انتقالات بند (۱) این ماده، همان رفتار مساعدی را که نسبت به سرمایه گذاری های سرمایه گذاران کشور ثالث اعمال می نمایند، اتخاذ خواهند نمود.

ماده ۹ - مراحل انتقال:

انتقالات به خارج مندرج در ماده (۶) و (۸) (بندهای الف، پ و ث) بدون تأخیر بی دلیل و در هر حال، ظرف شش ماه پس از ایفای تعهدات مالی مربوط به سرمایه گذاری، طبق قوانین و مقررات طرف متعاقد میزبان یا تأمین تضمین های کافی برای ایفای تعهدات مزبور تجویز خواهد شد.

ماده ۱۰ - جانشینی:

۱- چنانچه سرمایه گذاری سرمایه گذار یک طرف متعاقد توسط یک مؤسسه به موجب نظام برقرار شده به وسیله قوانین همان طرف متعاقد در مقابل خطرات غیر تجاری بیمه یا تضمین شده باشد، هرگونه جانشینی بیمه گر یا تضمین کننده که از شرایط قرارداد بیمه یا تضمین ناشی شود به وسیله طرف متعاقد دیگر به رسمیت شناخته خواهد شد.

۲- چنین بیمه گر یا تضمین کننده ای حق اعمال حقوق دیگری غیر از حقوقی که سرمایه گذار استحقاق آن را داشته است ندارد.

۳- اختلافات بین یک طرف متعاقد و چنین بیمه گر یا تضمین کننده ای براساس مفاد ماده (۱۱) این موافقتنامه حل و فصل خواهد شد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۳۸۱۱

تاریخ ۲۸ / ۲ / ۱۳۷۹

پیوست

بسمه تعالی

ماده ۱۱ - حل و فصل اختلافات بین طرف متعاقد و سرمایه گذار:

۱ - چنانچه اختلافی بین یک طرف متعاقد و یک یا چند سرمایه گذار درباره یک سرمایه گذاری به وجود آید، طرف متعاقد و سرمایه گذار (سرمایه گذاران) در ابتداء سعی بر حل و فصل آن از طریق مشاوره و مذاکره خواهند نمود.

۲ - چنانچه طرف متعاقد و سرمایه گذار (سرمایه گذاران) مذکور نتوانند ظرف شش ماه پس از اطلاعیه کتبی مربوط به مذاکرات اصلاحی به توافق برسند، اختلاف جهت حل و فصل به یکی از مراجع ذیل ارجاع خواهد شد:

الف - دادگاه طرف متعاقد میزبان که دارای صلاحیت قضائی داخلی باشد مشروط بر اینکه مورد قبول سرمایه گذار قرار گیرد؛

ب - دیوان داوری ویژه، طبق مقررات داوری طرف متعاقد میزبان، مشروط بر اینکه مورد قبول سرمایه گذار قرار گیرد؛

پ - دیوان داوری ویژه طبق مقررات داوری کمیسیون حقوق تجارت بین الملل سازمان ملل متحد (انسیترال)؛

ت - مرکز بین المللی حل و فصل اختلافات سرمایه گذاری، برای اجرای مراحل داوری طبق کنوانسیون واشنگتن به منظور حل و فصل اختلافات سرمایه گذاری بین دولتها و اتباع سایر کشورها مصوب ۱۸ مارس ۱۹۶۵ میلادی (۱۳۴۳/۱۲/۲۷ هجری شمسی) مشروط بر اینکه طرفهای متعاقد به آن ملحق شده باشند یا به محض این که به آن ملحق شوند.

۳ - دیوان داوری مندرج در جزء (پ) بند (۲) به صورت زیر تشکیل می شود:

الف - هر یک از طرفین اختلاف یک داور منصوب و این دو داور، داور سوم را به عنوان سرداور تعیین خواهند کرد.

ب - هر یک از طرفین اختلاف که در داوری پیشقدم شود داور خود را در "درخواست داوری" منصوب خواهد کرد. چنانچه طرف دیگر اختلاف، داور خود را ظرف

بسم الله

شصت روز از تاریخ دریافت "درخواست داوری" منصوب ننماید، داور مذکور بنا به درخواست طرفی که در داوری پیشقدم می‌شود، به وسیله دبیرکل دیوان دائمی داوری منصوب خواهد شد.

پ - چنانچه دو داور نتوانند ظرف مدت شصت روز از تاریخ انتصاب دومین داور در مورد انتخاب سرداور به توافق برسند، سرداور بنا به درخواست هر یک از طرفین اختلاف به وسیله دبیرکل دیوان دائمی داوری منصوب خواهد گردید.

ت - چنانچه در موارد مندرج در بندهای (ب) و (پ) این قسمت، دبیرکل دیوان دائمی داوری تبعه یکی از طرفهای متعاقد باشد، انتخاب به وسیله عضو ارشد دیوان که تبعه هیچ یک از طرفهای متعاقد نباشد، انجام خواهد شد.

ث - سرداور دیوان داوری باید همواره تبعه کشور ثالثی باشد که در تاریخ انتصاب با هر دو طرف متعاقد روابط سیاسی داشته باشد.

ج - تصمیمات دیوان داوری برای هر دو طرف اختلاف قطعی و لازم‌الاتباع می‌باشد.

ماده ۱۲ - حل و فصل اختلاف بین طرفهای متعاقد:

۱ - چنانچه اختلافی بین طرفهای متعاقد در ارتباط با تفسیر یا اجرای این موافقتنامه به وجود آید، طرفهای متعاقد در اولین مرحله سعی بر حل و فصل آن از طریق مشاوره و مذاکره خواهند نمود.

۲ - چنانچه طرفهای متعاقد نتوانند ظرف دوازده ماه پس از اعلام کتبی برای حل و فصل مذاکرات به توافق برسند اختلاف بنا به درخواست هر یک از طرفهای متعاقد، با رعایت قوانین و مقررات مربوط آنها به یک دیوان داوری سه نفره تسلیم خواهد شد. هر طرف متعاقد یک داور منصوب خواهد نمود و این دو داور، داور ثالثی را به عنوان سرداور تعیین خواهند نمود. سرداور از اتباع کشور ثالثی که در زمان انتصاب با هر دو طرف متعاقد روابط سیاسی داشته باشد، خواهد بود.

بته‌تالی

۳- طرف متعاهدی که در داوری پیشقدم می‌شود، داور خود را در "درخواست داوری" منصوب خواهد نمود. چنانچه طرف متعاهد دیگر داور خود را ظرف مدت سه ماه از تاریخ دریافت "درخواست داوری" منصوب ننماید، این داور بنا به درخواست طرف متعاهدی که در داوری پیشقدم شده است به وسیله رئیس دیوان بین‌المللی دادگستری تعیین خواهد گردید.

۴- چنانچه دو داور نتوانند ظرف مدت شصت روز از تاریخ انتصاب دومین داور برای انتخاب سرداور به توافق برسند، سرداور بنا به درخواست هر یک از طرفهای متعاهد به وسیله رئیس دیوان بین‌المللی دادگستری منصوب خواهد گردید.

۵- چنانچه در موارد مندرج در بندهای (۳) و (۴) این ماده، رئیس دیوان بین‌المللی دادگستری از انجام وظیفه مذکور منع شده یا تبعه یکی از طرفهای متعاهد باشد، انتصاب به وسیله معاون رئیس دیوان بین‌المللی دادگستری انجام خواهد شد و اگر وی نیز از انجام وظیفه منع شده یا تبعه یکی از طرفهای متعاهد باشد، انتصاب به وسیله عضو ارشد دیوان بین‌المللی دادگستری که تبعه هیچ یک از طرفهای متعاهد نباشد، انجام خواهد شد.

۶- دیوان در مورد آیین رسیدگی و محل داوری تصمیم خواهد گرفت، مگر این‌که به نحو دیگری بین طرفهای متعاهد توافق شده باشد.

۷- تصمیمات دیوان برای طرفهای متعاهد قطعی و لازم‌الاتباع می‌باشد.

ماده ۱۳ - لازم‌الاجراء شدن:

این موافقتنامه در تاریخ ارائه آخرین سند تصویب به وسیله یک طرف متعاهد به طرف متعاهد دیگر لازم‌الاجراء و برای طرفین لازم‌الاتباع خواهد بود.

ماده ۱۴ - مدت و فسخ:

۱- این موافقتنامه برای یک دوره (۱۰) ساله معتبر خواهد بود و اعتبار آن برای

بسم الله

دوره‌های پنج ساله، در هر زمان پس از آن، ادامه خواهد داشت، مگر اینکه طبق بند (۲) این ماده فسخ گردد.

۲- هر طرف متعهد می‌تواند با دادن اطلاعیه کتبی قبلی یک ساله به طرف متعهد دیگر، این موافقتنامه را در پایان دوره ده ساله اول یا در پایان دوره‌های بعدی فسخ نماید.

۳- نسبت به سرمایه‌گذاری‌های انجام شده یا تحصیل شده قبل از تاریخ فسخ این موافقتنامه، مفاد تمامی سایر مواد این موافقتنامه برای یک دوره اضافی ده ساله از تاریخ فسخ همچنان نافذ خواهد بود.

در تأیید مطالب فوق امضاء کنندگان ذیل که از طرف دولت‌های متبوع خود بدین منظور به طور مقتضی مجاز شده‌اند این موافقتنامه را امضاء کرده‌اند:

این موافقتنامه امروز به تاریخ دهم اسفند ۱۳۷۴ (بیست و نهم فوریه ۱۹۹۶) در تهران در دو نسخه به زبانهای فارسی، عربی و انگلیسی منعقد گردید و همه متون از اعتبار یکسان برخوردارند. در صورت اختلاف در تفسیر موافقتنامه، متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

از طرف	از طرف
دولت جمهوری یمن	دولت جمهوری اسلامی ایران

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقتنامه شامل مقدمه و چهارده ماده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و پنجم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و نه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

علی اکبر ناطق نوری
رئیس مجلس شورای اسلامی
۲۸ / ۲ / ۱۳۷۹